

Rådmenenes budsjettseminar for 2018

Arendal Kultur- og Rådhus onsdag 15.mars fra kl.08.30-15.00

Disse møtte:

Harald Danielsen(rådmann) – Arendal, Øystein Bråstad (rådmann) og Bård Gunnar Noraberg (økonomisjef) –Froland, Beate Pettersson (økonomisjef) – Tvedestrand, Christina Ødegård (rådmann) – Åmli, Trond Aslaksen og Halvor Halvorsen (økonomisjef) – Risør, Tone Marie Nybø Solheim (rådmann) – Grimstad, Torill Neset (rådmann) og Espen Grimsland (økonomisjef) – Gjerstad, Ole Petter Skjævestad (rådmann) – Vegårshei.

Forutsetninger

Med bakgrunn i at tidsrammen for møtet ikke ga mulighet for en avsluttende rådslagning om de samlede økonomiske konsekvensene av ulike forslag så ble det bestemt at dette skulle skje på grunnlag av et oppsummerende notat med regneark under rådmenenes møte 19.april. Rådmannen i Arendal sa at dette ville kunne gå i forhold til de frister som gjelder der for handlingsprogramprosessen.

Enhet Østre Agder brannvesen

Ekstern deltakelse: Brannsjef Dag Svindseth og økonomimedarbeider Jon Vidar Skogeng.

Østre Agder har nytt godt av store bidrag fra Gjensidigestiftelsen slik at etableringskostnadene til ny dykkertjeneste nå er dekket. Det har vært en krevende opplæringsfase. Som avtalt når kommunene ga sin tilslutning til etableringen å blir kommunenes bidrag til driftsutgiftene kr.5. Grimstad deltar i samarbeidet om dykkertjeneste. Andre deler av tjenesten har og mottatt midler både til utstyr og forebyggende arbeid. Som planlagt vil tjenesten være i drift fra 2.halvår 2017.

Det pågår arbeid med nye lokaler for brannvesenet i Risør og Åmli. Det er behov for bedre bygningsmessig infrastruktur i Gjerstad, Tvedestrand, Vegårshei og Moland med henvisning til arbeidsmiljøet.

Det forbyggende arbeidet legges i henhold til brannforskriften fra kvantitative målinger til et system basert på systematikk og risikobasert tilsyn.

Det ble gitt en tilbemelding om bruk av midler fra Riksantikvaren og hvordan slike midler vil bli brukt videre.

Det er usikkert om det varslede behovet for oppbemanning i forbindelse med at feiing av hytter ble gjort obligatorisk vil bli nødvendig med bakgrunn i endringer i feiepraksis. Færre feiing av objekt

med lite behov (nye rentbrennende ovner). Varsling av feiling via telefon har vært meget vellykket. Sparer mye arbeid til en driftskostnad på kr.55.000.

110-sentralen er aktivt med i planleggingen av framtidig driftssentral knyttet til politiet i Kristiansand. Trolig blir denne plassert i et nytt bygg for politiet der. Tidshorizonten for et slikt prosjekt er minimum 4-5 år. I mellomtiden vil virksomheten på Stoa bli videreført for fullt. Bemanningen ønsket økt fra 2 operatører til vaktleder + 2 operatører. De forutsetter tilføring av ytterligere 1,9 mill.kr. Rådmennene ga ingen signaler om at de ville prioritere dette i denne omgang.

Det ble redegjort for et overforbruk i brannvesenet på 0,5 mill. kr. i 2016. Dette er direkte relatert til økte utgifter til nasjonalt nødnett. Det har også vært store repprasjonsutgifter knyttet til store kjøretøy.

Felles ønske om at driftskostnader gjøres opp så raskt som mulig og ikke som nå med et etterslep på to år. Det forutsetter at vertskommunen kan ha klart regnskapet innen 31.01.

Det er behov for å operere med en felles langsiktig rente for alle felles investeringsprosjekt i interkommunal regi. Det ble anbefalt å legge kalkylrente i selvkost til grunn for et slikt rentenivå. Det var et ønske om å gjøre opp kostnader både på investeringer og drift fra 2016 så raskt som mulig i 2017 for å kunne avvikle den gamle ordningen med 2 års etterslep.

Investeringsnivået for brannvesenet videreføres i HP på i gjennomsnitt 2,9 mill. kr. pr år.

Østre Agder har over lang tid holdt en stilling i forebyggende avdeling ubesatt for å kunne bidra til kommunenes sparebehov. Dette er en stilling som en skulle hatt etter dimensjoneringskravet fra DSB. Rådmennene er innstilt på at denne stillingen skal kunne besettes fra 2018.

Opplæring av deltidsansatte brannmenn. Det er et etterslep helt tilbake til 2011 for medlemskommunenes forpliktelser i forhold til utdanning av deltidsbrannmenn. Det er uklart om bakgrunnen for at disse forpliktelsene ikke er innbetalt er manglende tilbud til aktuelle eller manglende interesse. Dette var en midlertidig overgangsordning og det er ved årsskiftet ti år siden avtalen ble inngått. I april må rådmennene avklare om de gjenstående forpliktelsene for de tre kommunene som ikke har full innbetaling skal innbetales mot prioritering av opplæring for mannskap fra disse kommunene eller om en nå skal anse at utskiftingen av mannskaper i perioden har vært så omfattende at det ikke er hensiktsmessig å kreve innbetaling for opplæringsbehov som forelå ved etableringen av Østre Agder brannvesen i 2008.

Det arbeides med ny samarbeidsavtale for brannvesenet. Utkastet til denne ble drøftet i møtet. Endelig utkast formidles til rådmennene før det går til behandling i styret med sikte på en felles anbefaling fra styret av utkastet.

Østre Agder skoleforum

Ekstern deltakelse: Leder av Østre Agder skoleforum Niels Songe-Møller.

Østre Agder skoleforum har drøftet behovet for og muligheter ved økt samarbeid mellom kommunene på utdanningsfeltet. Et studiebesøk til Sogn og Fjordane i tilknytning til NUBAS har

styrket viljen til felles satsninger. For å skape forutsetninger for å kunne satse felles har samarbeidsorganet fremmet forslag om iverksetting av et to-årig forsøksprosjekt med en felles stillingsressurs på 30% i prosjektperioden med sikte på å få erfaringer med om en slik felles satsning vil skape muligheter for å hente inn prosjektmidler for innsats på feltet til vår region. Av planlagte satsninger ble det pekt på fellessatsingen med sikte på å gi lokalt tilbud for lærere med behov for videreutdanning. En ønsker å videreføre satsningen fra NUBAS for bedre skoleledelse. Med midler til en felles satsning vil en og kunne satse på andre felt der det åpner seg muligheter som passer med prioriteringene i kommunene innenfor skole- og barnehagesektoren.

Kostnadsramme for en felles satsning var anslått til kr.300.000 med en felles stillingsressurs på 30%. Fra sekretariatet forelå det et forslag om å fordele dette etter folketall, men dette møtte motreaksjoner fra de største kommunene som mener at denne løsningen over tid pålegger dem en uforholdsmessig del av kostnadene. De foreslo en løsning der 50% ble delt likt og 50% etter folketall. En ble enig om å komme tilbake til finansieringsløsning, men at rådmennene ser muligheter knyttet til et sterkere samarbeid innenfor undervisningssektoren. Det kom signal på at Froland på at de var usikre på om de ville være med på en fellessatsing her.

Østre Agder næringsforum

Ingen fra Østre Agder næringsforum hadde anledning til å delta på møtet og prosjektleder for oppfølging av Strategisk næringsplan er i pappa-permisjon.

Den pågående prosjektperioden løper fra 1/1-2016 til 30/6-2018. I denne perioden er prosjektet i hovedsak finansiert gjennom tilskudd fra By og regionprogrammet i Kommunal- og moderniseringsdepartementet og midler fra Østre Agder sekretariatsfond. Østre Agders sekretariat ba rådmennene om å vurdere en utvidelse av prosjektet til utløpet av 2018 finansiert ved bruk av kommunenes innestående midler på Samhandlingsreformfondet. Intensjonen var å kunne foreta en evaluering av felles innsats innenfor næringsutviklingsarbeidet og hvilke føringer som framkommer gjennom evalueringsprosessen med sikte på å styrke Østre Agders rolle i arbeidet for en positiv samfunnsutvikling for regionen. Det ble pekt på at en dersom dette skal være en hovedsatsning for samarbeidet framover må kommunene fatte beslutning om en varig finansieringsløsning fra 2019. Sekretariatet hadde da en anbefaling om at hvis dette blir løsningen, legger kostnaden inn i kontingenten. Det vil i så fall innebære en utgift i størrelsesorden 12 kr pr innbygger.

Det er viktig at det så tidlig som råd i 2018 foreligger en evaluering av samarbeidet om næringsutvikling. Dernest at det fattes vedtak i kommunene som legger grunnlag for at viktige arbeidsoppgaver innenfor næringsutvikling og samfunnsutvikling ivaretas gjennom samordnet innsats innenfor rammen av Østre Agder hvis dette for framtiden skal være et felles arbeidsfelt.

Rådmennene er innstilt på å videreføre arbeidet med oppfølging av strategisk næringsplan ut 2018. Det var usikkerhet knyttet til finansiering av dette via midler fra samhandlingsreformfondet, men alternativ til dette framkom ikke. Dette er kommunenes egne midler slik at de ikke har bindinger i forhold til at de må brukes til helseformål. En slik finansieringsløsning forutsetter godkjenning fra styret.

Østre Agder sekretariat

Det forelå ingen forslag til endringer i rammene for sekretariatet. Kontingenten foreslås videreført på nivå med 2017 på kr.15 pr år. Dersom felles næringssetning videreføres ut over 1.halvår 2018 så vil kr.100.000 fra kontingentmidlene bli avsatt til dette arbeidsfeltet.

Legevakten i Arendal

Ekstern deltakelse: Enhetsleder Arnhild Glendrange-Lund, Legevakt- og KØH-overlege Espen Huldt-Nystrøm, kommunalsjef Torill Skår og Jon Vidar Skogeng.

Kommunalsjef og leder av Helse- og omsorgslederforum Aase Hobbesland deltok under gjennomgangen av alle helserelaterte virksomheter som skjer i interkommunal regi.

Styrkingen av bemanningen ved legevakten fra sommeren 2016 har styrket virksomheten betydelig, men aktivitetsnivået er fortsatt på et meget høyt nivå med 45.000 kontakter med sykepleier nesten 25.000 legekonsultasjoner.

Situasjonen i 2016 var preget av overføringen av overgrepsmottaket til sykehuset. Overtakelse av telefon funksjoner for Evje og Hornes og for Bygland. At legevaktsoverlegen kom på plass.

Det var i møtet uklarhet knyttet til hvordan stillingen som legevakt- og KØH-overlege skulle finansieres i 2017. Dette har sekretæren i etterkant undersøkt. I budsjettet ligger det en internoverføring på 70% av utgiftene til stillingen fra ansvaret for KØH-prosjekt til ansvaret på legevakten. Resten - 30% faktureres KØH-drift sammen med legekostnader knyttet direkte til driften ved Myratunet. Derved skal legevaktens utgifter til stillingen være dekket i 2017. Samtidig vil en fra 2018 måtte dekke 70% av utgiftene til denne stillingen over driften til legevakten. I 2017 utgjorde dette 1,06 mill. kr.

Vektertjenesten ved sykehuset betjener nå legevakten. De har mellom 5 og 12 oppdrag i uken for legevakten.

Innføringen av nytt nødnett fungerer greit, men kostnadene for kommunene blir betydelige. Kostnadene var forventet å være om lag 5 kr.pr. innbygger, men endte over syv. Signalet framover er kostnader på over kr.14,50 pr innbygger. En økning på mer enn 0,8 mill.kr fra nivået i 2016.

Legevakten ber om å få anledning til innkjøp av utstyr for å kunne framlegge telefonstatistikk. Rådmennene er innstilt på å imøtekomme dette for å kunne dokumentere nivå på ventetid i forhold til krav i forskrift.

KØH ved Myratunet og Feviktun

Ekstern deltakelse: Legevakt- og KØH-overlege Espen Huldt-Nystrøm og Nina Smith Evensen fra KØH Myratunet, kommunalsjef Torill Skår og økonomimedarbeider Jon Vidar Skogeng. Videre kommuneoverlege Vegard Vige, kommunalsjef Tone Merete Mikalsen og enhetsleder ved Feviktun Hilde Johnsen.

Legevakt- og KØH-overlege redegjorde for virksomheten ved KØH med vekt på virksomheten ved KØH-Myratunet og ambulant KØH. Bruken er økende. Arendals andel er litt fallende, mens Grimstad øker noe som klart kan tilskrives etableringen av sengene ved Feviktun. Liggetiden går ned og er forholdsvis lik ved de to tilbudene. Driften ved Myratunet preges av videreføring av pleieopplegget, mens legeoppfølgingen av pasientene endres. Det kan gi betydelig innsparinger i forhold til legeutgifter.

Ambulant KØH med faglig basis ved Myratunet har fortsatt begrenset omfang, men opplever økende kontaktmengde fra de hjemmebaserte tjenestene. Fortsatt er det usikkert om dette tilbudet har fått riktig form.

Feviktun KØH er i god drift, men legeoppfølgingen er en utfordring og derfor ønskes sterkere samordning av legetilbudet derfra. Grimstad ønsker å komme tilbake til overføringen de mottar fra Østre Agder for driften av disse sengene, men et tallmateriale for dette foreligger ende ikke.

Sekretariatet påpekte at videre driftsgrunnlag for KØH-tilbudet er usikkert ettersom Risør bystyre signaliserte at de ønsket å vurdere drift av KØH-tilbud i egen regi og at Grimstad kommune har bedt om en evaluering av KØH-tilbudet før en forplikter seg til videre deltakelse i samarbeidet etter 31/12-2017. Dette tilsier at en raskt iverksetter en prosess med sikte på å evaluere tjenestetilbudet. Dernest avklarer hvilke kommuner som vil være en del av driftsgrunnlaget for tilbudet fra årsskiftet. Overlege ved legevakt og KØH påtok seg et sentralt ansvar for denne prosessen som må skje i tett samarbeid med de to vertskommunene.

Denne avklaringen er også en sentral premiss for det pågående planleggarbeid for etablering av en samlet legevakt og KØH-avdeling i tilknytning til Sørlandet sykehus HF i Arendal. Det er fortsatt en forutsetning at man planlegger for et samlet KØH-tilbud på denne lokaliteten i samsvar med intensjonene i utredningen fra Agenda Kaupang.

Oppfølging av samhandlingsreformen

Sekretariatsleder presenterte innspill fra HLF vedrørende deres prioriterte satsninger supplert av leder for HLF og kommunalsjef Toril Skår.

Det understrekes at behovene knyttet til oppfølging av avtaleverket mellom kommunene og Sørlandet sykehus HF vil bli betydelig framover ved at det fra sykehuset er signalisert ønsker om vesentlige endringer. Behovet for samarbeid mellom de åtte kommunene er fortsatt stort samtidig som samarbeidet på tvers av hele Agder øker.

For å utnytte utviklingspotensialet knyttet til Utviklingssenteret i Grimstad ønsker HLF å etablere en felles bistilling på 20% som skal ivareta koordineringsfunksjonen øremerket Østre Agder-kommunene. Satsingen kan relateres til de meget gode erfaringene som er høstet gjennom prosjektet helhetlige pasientforløp som har bidratt til en vesentlig kvalitetssikring av kommunenes tilbud. Et slikt tilbud vil samlet gi kommunene en felles utgift på om lag kr.200.000.

Lederfunksjonen i HLF er blitt svært byrdefull. I tillegg har regionen fått en ledende rolle sammen med landsdelen som helhet i arbeidet med å skape grunnlaget for framtidens omsorgstjeneste gjennom sterk satsning på velferdsteknologiske løsninger. Der har leder av HLF blitt ledere for RKG – regional koordineringsgruppe som bidrar til at landsdelen samlet tar en landsledende rolle. Det hentes store nasjonale ressurser til dette arbeidet gjennom ulike tilskuddsordninger. På dette grunnlaget ber en om at Risør kommune skal få en kompensasjon for denne ekstrabelastningen gjennom 20% frikjøp av kommunalsjefen. Det var stor forståelse for at omfanget på denne innsatsen overstiger hva en kan forvente at en enkelt kommune skal kunne bidra med i samarbeidet. Derfor fikk en tilslutning til at resten av de midler Østre Agder disponerer etter tildelingen av skjønnsmidler for 2016, som utgjør kr.150.000, gå til å kompensere Risør i 2017 for det store arbeidet de utfører for Østre Agder på dette felt. Dernest vil rådmennene vurdere hvordan en skal kunne bidra med frikjøp av den aktuelle stillingshjemmelen for 2018. Kostnadsnivået for dette vil være om lag 0,3 mill.kr.

Rådmennene ser behov for å evaluere hvordan samarbeidet bruker den felles ressursen som samhandlingskoordinatoren utgjør. HLF anmodes om å iverksette en slik gjennomgang med sikte på kunne bruke våre felles ressurser optimalt.

Satsing E-helse og velferdsteknologi

Ekstern deltakelse: E-helsekoordinator Erlend Faanes

Kommunene er i ferd med å sluttbehandle videreføringen av fellesfunksjonen ehelsekoordinator. Stillingen ivaretar en nøkkelfunksjon for kommunene i Agderprosjektet og den vil bli en sentral støttespiller for den enkelte kommune under det videre anskaffelsesarbeidet. Økonomiske premisser knyttet til videreføringen framgikk av grunnlaget for budsjett og handlingsprogram 2017 som kommunene har fått tilsendt. Der var ¼-effekt av videreføring innarbeidet. Fra 2018 vil det bli helårseffekt av denne stillingen. Leder av HLF lovet å innhente en status for behandlingen av saken i de deltakende kommuner i deres neste møte(31.mars).

Det var ønske om en særlig styrking av reisebudsjettet på arbeidsfeltet, men dette ble det ikke tatt stilling til i møtet. Det er noe rom for dette innenfor de rammer som ligger i saken til kommunene.

Det er betydelig usikkerhet knyttet til ressursbehovet knyttet til felles innsats under anskaffelsen av nye teknologiske løsninger. Hoveddelen av utgifter både til utstyr og opplæring vil falle på den enkelte samarbeidskommune. Samtidig vil sekretariatet anbefale at noen deler av opplæringen innrettet mot nøkkelpersonell i kommunen bør ivaretas felles. Hvor mye midler vi kan få til å dekke slike behov gjennom felles søknader for hele Agder er usikkert, men det er behov for å komme i gang med planlegging av slike tilbud uavhengig av om vi oppnår nasjonal finansiering. Fra HLF forelå det et ønske om å avsette et fond på 1 mill.kr. til dette. Det ble enighet om i første omgang å anbefale overfor styret at det avsette 0,4 mill. kr. fra samhandlingsreformfondet. Om dette ikke dekker behovet som framkommer under iverksettingen av anskaffelsen så må HLF kunne fremme nye anmodninger om midler overfor styret.

Østre Agder krisesenter

Ekstern deltakelse: Enhetsleder Turid Holst-Pedersen

Krisesenteret har på grunn av tidligere høyt sykefravær hatt innsparinger i 2015 og 2016. Dette finansierer halvårseffekten av ny barnefaglig medarbeider fra sommer 2017.

Av særlige utfordringer peker krisesenteret på behovet for en fleksibel løsning av deres behov for barnehagetilbud når barn under skolepliktig alder må benytte senteret. Foreløpig har en ikke funnet fram til et slikt tilbud.

Tallene fra krisesenteret viser heldig vis at oppholdstiden går ned. Derved er antallet overnattingsdøgn for barn halvert og oppholdstiden for voksne er redusert med 40%. Også tallet på brukere reduseres, men vesentlig mindre. Dette er en meget positiv utvikling med bakgrunn i at man ønsker å få kvinner tilbake i en «normal situasjon» i form av eget bosted så raskt som situasjonen gir grunnlag for.

På dette grunnlag ble det reist spørsmål om endret bruk ga grunnlag for endret ressursinnsats. Enhetsleder påpekte at det er usikkerhet knyttet til om det er en permanent reduksjon i bruken

eller om dette vil kunne komme til å øke igjen. Rådmennene er innstilt på å følge utviklingen ved krisesenteret framover.

Ref

Ole Jørgen Etholm - sekretariatsleder